

anses for egnede til at mindske eller afværge de store Interessekonflikter, der er til Skade for omfattende Samfundsinteresser. Det vil i saa Henseende være Kommissionens Opgave paa Grundlag af Oplysninger om Samarbejdsformer i andre Lande og paa Grundlag af Erfaringer fra dansk Produktionsliv at søge fremmet en saadan Udvikling af Arbejdsforholdene i Danmark, at Bedrifternes Ledelse og deres Medarbejdere knyttes nærmere sammen i fælles Interesse for den størst mulige Produktion og til Fremme af social Tryghed.

§ 9.

Denne Lov træder i Kraft straks.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Lovgivningen til Modvirkning af Arbejdskonflikter indledes i 1910 med Loven om Den faste Voldgiftsret og Loven om Udnævnelse af en Forligsmand i Arbejdsstridigheder. Med Den faste Voldgiftsret var der skabt en Domstol til *Afgørelse* af Spørgsmaal om Brud paa gældende Overenskomster (*Retskonflikter*), og med Forligsmandsinstitutionen var der givet Staten en Ret til *Mægling* mellem Parterne, hvor Uenighed om ny Overenskomst truede med at føre til Arbejdsstandsning (*Interessekonflikter*).

Medens der altsaa med Hensyn til *Retskonflikter* var tilvejebragt et fast udarbejdet System, der byggede paa retslige Afgørelser af opstaaede Stridigheder, var man med Hensyn til *Interessekonflikter* blevet staaende ved en Tilstand, hvor Konflikten, hvis Mæglingen mislykkedes, maatte bringes til Afslutning gennem en Arbejdskamp i Form af Strejke eller Lockout.

I Tiden fra 1910 til 1929 ramtes Samfundet da ogsaa mange Gange af store Arbejdskampe.

Under det socialdemokratisk-radikale Ministerium, der udnævntes i 1929, indtraadte der imidlertid paa dette Punkt en faktisk Ændring i Udviklingen, idet der i de følgende Aar Gang paa Gang blev grebet ind af Statsmagten over for store Arbejdskonflikter enten ved, at gældende Overenskomster forlængedes ved Lov (Lov af 31. Januar 1933), eller ved at forkastede Mæglingsforslag ophøjedes til Lov (Lov af 9. April 1937, Lov af 8. April 1938 og Lov af 10. Marts 1939), eller ved at der gennemførtes Love om Konflikternes Afgørelse ved en Vold-

giftskendelse, afsagt af en i Anledning af den paagældende Konflikt nedsat Voldgiftsret (Lov af 21. April 1934, Lov af 29. Marts 1936 og Lov af 30. Maj 1940). Under Besættelsen indførtes endelig en egentlig Voldgiftsinstitution (Arbejds- og Forligsnævnet) til Afgørelse af alle forekommende Interessekonflikter.

I de sidste 16 Aar har Tilstanden herhjemme altsaa været den, at Statsmagten faktisk ikke har tilladt et frit Forløb af store Arbejdskampe.

Den 1. November 1945 ophævedes Arbejds- og Forligsnævnet, men Haabet om, at det vilde være muligt for Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer at bringe foreliggende Uoverensstemmelse ud af Verden gennem Forhandling, gik ikke i Opfyldelse, og inden 7 Maaneder var forløbet, havde Statsmagten to Gange maattet standse Arbejdskonflikter, som kunde blive skæbnesvangre for Landets Økonomi.

Efter den Forhandling, som har været ført om disse Statens Indgreb i Arbejdskonflikterne, kan det nu fastslaaes, at alle politiske Partier (maaske med Undtagelse af Kommunisterne) erkender, at Arbejdskonflikter i givet Tilfælde kan true saa store Samfundsinteresser, at det baade er Statens Ret og Pligt at bringe dem til Afslutning. Dernæst erkendes det øjensynligt af alle Partier, at de af Forligsinstitutionen udarbejdede Mæglingsforslag ikke i Almindelighed kan forventes at afgive et rationelt Grundlag for Statens Afgørelse af en Konflikt, idet Forligsinstitutionens Opgave i Henhold til Loven ikke er at stille de Forslag, som i og for sig er de mest sagligt